

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY - GRATIS EXEMPLAR

ZRZESZENIE ORGANIZACJI POLONIJNYCH W SZWECJI

KWARTALNIK

Nr 18 - 2016

POLONIA NOWA

**DZIEŃ FLAGI
I ŚWIĘTO KONSTYTUCJI**

**POLSKA
SZKOŁA
W SZTOKHOLMIE**

**Kolejny sezon
Yacht Klubu Polonia Skandynawia**

**Kongres Kobiet w Warszawie
„PO JASNEJ STRONIE
MOCY”**

Studio Matylda

**SCENKI Z ŻYCIA
KATARZYNY
JAGIELLONKI**

HAGA - klinika weterynaryjna w Malmö

KWARTALNIK POLONIA NOWA

Okładka:

Krajobraz z południowej Szwecji.

Zdjęcie: Paulina Kusz

Redaktor naczelny:

Teresa Sygnarek

teresa.sygnarek@gmail.com

Opracowanie graficzne:

Teresa Sygnarek

Zespół redakcyjny:

Maria Olsson

jola.olsson@gmail.com

Tadeusz Adam Pilat

t.a.pilat@bredband.net

Janusz Szkwarek

j.sz@comhem.se

Paulina Kusz

kuszka191@gmail.com

Danuta Zasada

danutaz23@wp.pl

Zamówienie prenumeraty:

t.a.pilat@bredband.net

Zamówienie ogłoszeń:

teresa.sygnarek@gmail.com

Kwartalnik w internecie:

www.polonia-zop.eu

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść i formę ogłoszeń i reklam.

Zastrzegamy sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Nie odsyłamy nie zamówionych materiałów.

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Kwartalnik Polonia Nowa zarejestrowany jest w Urzędzie Patentowym, (Patent- och Registreringsverket, PRV).

W tym numerze:

	str.
Dzień Polonii i Dzień Flagi Polskiej	4
3 Maja - Święto Konstytucji	5
Kongres Kobiet w Warszawie	6
Michał Szpak w Sztokholmie	8
Sezon żeglarski w Yacht Klub Polonia	9
SPKOI, nowy klub sportowy	10
W Warszawie jak turysta?	11
Forum kobiet biznesu	12
1050-lecie Chrztu Polski	13
Firmy polonijne: HAGA Veterinär	14
Scenki z życia Katarzyny Jagiellonki	16
Pokaz mody - Studio Matylida	18
Szkoła polska w Sztokholmie	20
Wystawa: „Wojna i zapomniana kobieta”	22
Ostatnie wydarzenia w Zrzeszeniu	23
Komunikat Straży Granicznej	24
Kabaret „Ani mru mru”	26

Chcesz dostawać kwartalnik Polonia Nowa bezpośrednio na swój adres?

ZAMÓW PRENUMERATĘ!

Wyślij wiadomość na adres:

t.a.pilat@bredband.net

i wpłać 100 kr za wysyłkę 4 numerów na

Plusgiro: 92 63 09 - 6

TERESA SYGNAREK
Prezes
Zrzeszenia Organizacji
Polonijnych w Szwecji

DRODZY CZYTELNICY

Za nami obchody Świąt Narodowych, Dnia Flagi Polskiej i Dnia Polonii oraz Święta Konstytucji 3 Maja. A przed nami duże wydarzenie w południowej Szwecji, a konkretnie w Malmö, Dzień Polski 11 czerwca w wynajętym w tym celu Limhamns Folketshus. Będzie to okazja do zasięgnięcia ważnych dla nas Polaków informacji, których udzielać będą m.in. Wydział Konsularny Ambasady RP w Sztokholmie, Biuro Pośrednictwa Pracy (Arbetsförmedling), firma ubezpieczeniowa Folksam.

Będą także występy, pokaz mody, stoiska prezentujące firmy polonijne, no i oczywiście dobre polskie jadalno.

Zapraszamy wszystkich Polaków, wstęp wolny!

W tym numerze rozpoczynamy nową serię - prezentacje firm polonijnych i na pierwszy ogień przyjrzelśmy się klinice weterynaryjnej w Malmö, którą prowadzi Łukasz Chromy, weterynarz, chirurg i przyjaciel czworonogów.

Polecam felieton Tadeusza Urbańskiego na stronie 11 „W Warszawie jak turysta?” Niekoniecznie trzeba być warszawiakiem, żeby odnaleźć się w tych doświadczeniach, które Tadeusz Urbański opisuje.

Prezentujemy także polską kreatorkę mody, Mariolę Turbiarz i jej Studio Matylda.

Te osoby, które posiadają podwójne obywatelstwo zainteresuje z pewnością Komunikat Straży Granicznej na stronie 24.

Zapraszam do lektury!

TERESA SYGNAREK

Bakom oss har vi firandet av 2 maj, Polska Flaggans Dag och 3 maj, Dagen för Polska Konstitutionen. Framför oss, en stor händelse i södra Sverige, Polen Dag den 11 juni i Limhamns Folketshus.

Den dagen får vi möjlighet att få viktig information från bland andra, Konsulära Avdelningen vid den Polska Ambassaden i Stockholm, Arbetsförmedlingen, Folksam.

I programmet får vi också uppträdanden, modevisning, presentationsmontrar för polska firmor från södra Sverige och naturligtvis - god polsk mat.

Det blir fri entré - alla är välkomna!

I det här numret, börjar vi en ny serie - presentationer av nya polska firmor i Sverige och först har vi tittat på Haga veterinärklinik i Malmö som basas av Łukasz Chromy - veterinär, kirurg och stor djurvän.

Vi berättar också om en polsk designer Mariola Turbiarz och hennes Studio Matylda.

En viktig information från polska gränsbevakningsmyndigheten för de som har dubbelt medborgarskap finns på sidan 24.

Organizacje, które pragną przyłączyć się do Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji, prosimy o kontakt mailem na adres:

teresa.sygnarek@gmail.com

W PAŁACU BELWEDERSKIM
ODBYŁA SIĘ UROCZYSTOŚĆ
Z OKAZJI DNIA FLAGI
ORAZ DNIA POLONII
I POLAKÓW ZA GRANICĄ.
WŚRÓD ZAPROSZONYCH GOŚCI
BYLI PRZEDSTAWICIELE POLONII
Z CAŁEGO ŚWIATA.

Po wciągnięciu bandery prezydenckiej oraz flagi polski na maszt na dziedzińcu przed Pałacem Belwederskim, Prezydent RP Andrzej Duda przemówił do zebranych przed Belwederem gości, nawiązując w swoim przemówieniu do symboliki flagi:

„Flaga jest wspólna, jest wszystkich tych, którzy mieszkają tu w Polsce, jest wszystkich tych, którzy mieszkają poza granicami, a w sercach czują się Polakami.

I to jest właśnie piękne, że kiedy idzie manifestacja wspierająca obecnie rządzących, niesie ze sobą biało-czerwone flagi; kiedy idzie manifestacja wspierająca opozycję, też niesie ze sobą biało-czerwone flagi. Kiedy idą na mecz reprezentacji Polski kibice, niosą ze sobą biało-czerwone flagi, malują na biało-czerwony kolor twarze, niosą ze sobą szaliki biało-czerwone z napisem Polska.

Wobec tych barw wszyscy jesteśmy jednokowi i wszyscy jesteśmy równi. Tym barwom jesteśmy winni szacunek, szacunek dla flagi, szacunek dla godła, to ta flaga powinna być zawsze na pierwszym miejscu wśród innych.”

Gabinet i sypialnia Józefa Piłsudskiego.

2 Maja Dzień Flagi i Dzień Polonii

Prezydent RP Andrzej Duda przemówił do zebranych przed Belwederem gości.

Prezydent wręczył odznaczenia państwowym zasłużonym działaczom, po czym goście zostali zaproszeni na przyjęcie w ogrodach pałacowych. Dużą atrakcją była możliwość zwiedzenia Pałacu, w tym pomieszczeń zamieszkałych niegdyś przez marszałka Józefa Piłsudskiego.

Tekst i zdjęcia REDAKCJA

Tadeusz Adam Pilat reprezentował Europejską Unię Wspólnot Polonijnych, Teresa Sygnarek - Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji. Na zdjęciu (z prawej) prezes Związku Polaków we Włoszech Urszula Stefańska Andreini.

2 maj - Polska Flaggens Dag

Den andra maj firar man Polska Flaggens Dag. Samma dag ägnas även alla polacker boende utomlands.

Av denna anledning hade många polska aktivister boende utomlands inbjudits till Warszawa för att gemensamt fira dessa högtidligheter.

Teresa Sygnarek representerade Polska Riksförbundet i Sverige tillsammans med Tadeusz Adam Pilat från Europeiska Unionen för Polska Samfundet. Polens president Andrzej Duda sa i sitt tal framför sin residens Belweder att polska flaggan förenar både polacker i Polen och dem som bor utanför Polens gränser.

Efter de officiella firanden blev det dags för mottagning i Belweders trädgårdar samt visning av palatset.

**W TYM ROKU OBCHODZILIŚMY
225 ROCZNICĘ UCHWALENIA
KONSTYTUCJI 3 MAJA,
KTÓRA BYŁA DRUGĄ NA ŚWIECIE
I PIERWSZĄ W EUROPIE.**

Zygmunt Waza obserwował ze swojego obeliska uroczystości na Placu Zamkowym, który niejako jest jego terytorium nad którym na co dzień dominuje.

W tym dniu dopisała pogoda, po rzęsimym wiosennym deszczu poprzedniego wieczoru, powietrze było rześkie, a chmury tylko delikatnie przysłaniały słońce, tworząc parasol ochronny dla zebranych na Placu Zamkowym.

Szczególnie zaproszeni goście, w tym my jako przedstawiciele Polonii, zebraliśmy się na trybunie skąd mieliśmy wspaniały, panoramiczny widok na uroczystości. Chór reprezentacyjny Wojska Polskiego odśpiewał „Witaj majowa jutrzeńko” i oddano salut narodowy, 21 strzałów armatnich.

Przemówienie okolicznościowe wygłosił Prezydent RR Andrzej Duda, który zwracając się do wszystkich rodaków,

3 Maj - Konstitutionsdag, Polens Nationaldag

I år firades 225-årsdagen av antagande av Polens Konstitution som var den andra i världen och den första i Europa.

Polens President Andrzej Duda sa under de högtidliga firandena på torget framför Kungliga Slottet: „Det var vi, polacker som har gett Europa en parlamentarisk modell och ett sätt att tänka på sitt hemland och dess säkerhet.”

Teresa Sygnarek överlämnade senaste nummer av tidningen „Polonia Nowa” till Adam Kwiatkowski, chefen för presidentkansliet och ansvarig för kontakter med polacker utomlands.

Witaj Maj! Trzeci Maj! Dla Polaków błogi raj!

Defilada pododdziałów Wojska Polskiego na Placu Zamkowym.

ków, podkreślił: „To my, Polacy, mogliśmy dać Europie wzór parlamentarizmu, wzór myślenia o Ojczyźnie i bezpieczeństwie - nie tylko własnym, ale i współobywateli.

Dziś, kiedy znowu wraca dyskusja na temat polskiej konstytucji, tej z 1997 roku i na temat potrzeb, jakie w związku z tym ma Polska, należy pochylić się nad konstytucją, dokonać wnikliwej jej oceny i przygotować nowe rozwiązanie. W nawiązaniu do obecnie obowiązującej konstytucji, Prezydent określił ją jako konstytucję okresu przejściowego i stwierdził potrzebę jej analizy i uaktualnienia. Zwrócenie uwagi na aspekt „życia godnego” spotkało się z ogólnym aplauzem na Placu Zamkowym. W aspekcie przyszłej konstytucji Prezydent podkreślił wagę dialogu i ochrony suwerena czyli obywatela.

Dopiero wraz z wymarszem oddziałów wojska z Placu Zamkowego przy dźwiękach „Warszawianki”, spadły pierwsze krople deszczu.

W deszczowej, lecz uroczystej i miłej atmosferze, odbyło się przyjęcie gości w ogrodach Pałacu Prezydenckiego

*Po raz kolejny - życzenia
dla Czytelników
„Polonia Nowa”*

Podczas obchodów Święta Narodowego 3 Maja w Pałacu Prezydenckim Teresa Sygnarek przekazała, już po raz kolejny, ostatni numer kwartalnika „Polonia Nowa” Adamowi Kwiatkowskiemu - Szefowi Gabinetu Prezydenta RP odpowiedzialnemu w Kancelarii Prezydenta za kontakty z Polonią.

Ponieważ w dwóch ostatnich numerach pisaliśmy o roli Szefa Gabinetu Prezydenta RP, Adam Kwiatkowski w żartobliwy sposób zaproponował wpisanie jego nazwiska do stopki zepołu redakcyjnego „Polonia Nowa”.

Tekst REDAKCJA

Zdjęcia REDAKCJA, ANDRZEJ PISALNIK

W WARSZAWIE W DNIACH 13-14 MAJA ODBYŁ SIĘ ÓSMY KONGRES KOBIEC. W TYM ROKU SPOTKAŁO SIĘ NA WARSZAWSKIM TORWARZE 6.000 KOBIEC.

Po raz czwarty miałam okazję uczestniczyć w Kongresie Kobiet, który odbywa się każdego roku w Warszawie. Tematy są zawsze różne, ale zasada jest ta sama. Poruszane są sprawy dotyczące kobiet, ich roli w społeczeństwie, równoprawnienia, zwiększania aktywności kobiet i ich udziału w życiu politycznym i publicznym oraz pomocy w zdobywaniu wiedzy i kwalifikacji. Jest to dla mnie dobra okazja i możliwość zapoznania się na miejscu z problemami i ograniczeniami jakie dotyczą nasze rodaczki w kraju. Jednocześnie panująca tam atmosfera i obecność wspaniałych przedstawicielek kobiet polskich napędza mnie pozytywną energią i motywacją do dalszej działalności promującej Polki w Szwecji.

POLITYCY DO KONGRESU KOBIEC

Z listu Prezydenta RP wystosowanego do Kongresu Kobiet uczestniczki Kongresu mogły się dowiedzieć, że „Polska należy od lat do światowej czołówki, jeśli chodzi o liczbę kobiet we władzach przedsiębiorstw” i choć faktycznie zarabiają mniej niż mężczyźni, to „nie powinniśmy mieć kompleksów”, bo „w innych krajach jest jeszcze gorzej, a Polska wyprzedza pod tym względem m.in. państwa skandynawskie, które przecież słyną z walki o płacowe równouprawnienie kobiet.” Pan Prezydent powołał się także na przykład naszych wspaniałych Polek jaką była „Maria

Danuta Hubner jest premierką Gabinetu Cieni w Stowarzyszeniu Kongresu Kobiet.

Skłodowska-Curie, fizyczka i chemiczka, dwukrotna laureatka nagrody Nobla, znamienita badaczka, patriotka, wielka Polka”. Szkoda tylko, że Maria Skłodowska musiała wyemigrować do Francji, gdyż w Polsce kobiety nie mogły studiować na wyższych uczelniach i nagrody dostała już jako przedstawicielka Francji. Na Kongresie wystąpił Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, Wojciech Kaczmarczyk, który stwierdził, że „szklane sufity są tylko w głowach kobiet”, co spowodowało ogólne niezadowolenie uczestniczek i żądanie poparte skandowaniem przez wszystkie uczestniczki: „zejdź ze sceny!, zejdź ze sceny!”.

RÓWNOŚĆ I DEMOKRACJA

W tegorocznym Kongresie, podczas dwóch dni miały miejsce różne sesje plenarne, m.in.:

„Polska, Europa, Świat” – z udziałem m.in. Danuty Hubner, premierki Gabinetu Cieni Stowarzyszenia Kongres Kobiet, który został utworzony w 2011 roku jako konstruktywna propozycja, a nie opozycja, dla aktualnych i kolejnych rządów. Gabinet Cieni monitoruje działania polityków i poleca ich uwadze obszary, ważne zwłaszcza dla kobiet, które są

często pomijane przez władze w bieżącej działalności. Danuta Hubner podkreśliła w swoim wystąpieniu, że zarówno prawem, jak i obowiązkiem Polski jest dbać o naszą obecność w Unii Europejskiej i w NATO.

„Jakiej kultury potrzebujemy? Czego potrzebuje kultura?” – z udziałem m.in. reżyserki Agnieszki Holland i aktorki Krystyny Jandy. W tej sesji zadano pytanie kto ma uprawnienia do tego aby określać co jest kulturą: rząd, artyści czy społeczeństwo.

„O miłości, aktywności, wolności i odwadze” – w tej sesji udział wzięli m.in. Robert Biedroń, burmistrz Słupska, który stwierdził, że aby móc prowadzić normalne i wolne życie, o tę wolność trzeba walczyć całe życie. Aktorka Maja Ostaszewska opowiadała o swojej „inności” jako osoby wychowanej w rodzinie buddystów. Określiła także istotę empatii jako zdolność wyobrażenia siebie jako tego „innego”.

W sesji „Jakie media? Jaka Polska” wystąpili znani dziennikarze m.in. Tomasz Lis, który stwierdził, że walki o prawa obywatelskie nie można oderwać od walki o prawa kobiet.

PANELE I WARSZTATY

W ciągu dwóch dni trwania Kongresu, uczestniczki miały możliwość uczestnictwa w 50 warsztatach o przeróżnej tematyce: Dobra autoprezentacja, Coaching i emocje, Edukacja a planowanie kariery zawodowej, i wiele innych.

Aktywnym akcentem Kongresu był wspólny taniec zumby, prowadzony przez profesjonalnych tancerzy. ■

Tekst **MARIA OLSSON** Zdjęcia **REDAKCJA**

Tomasz Lis, który był panelistą w sesji „Jakie media? Jaka Polska?” stwierdził, że nie jest to prawdą, że mężczyźni z założenia są lepszymi szefami, a w świecie mediów kobiety wciąż stanowią mniejszość na kierowniczych stanowiskach.

W sesji „Jakiej kultury potrzebujemy? Czego potrzebuje kultura?” głos zabierały m.in. reżyserka Agnieszka Holland i aktorka Krystyna Janda, członkinie Rady Programowej Stowarzyszenia Kongres kobiet.

Sześć tysięcy kobiet tańczyło zumbę razem z profesjonalnymi tancerzami.

KVINNO- KONGRESS I WARSZAWA

Den 13-14 maj hölls för åttonde gången den årliga kvinnokongressen i Warszawa.

I år träffades 6.000 kvinnor i en stor idrottshall.

Årets ämne var:

JÄMLIKHET, HANDLINGS- KRAFT, DEMOKRATI

Ämnena är alltid olika, men principen är densamma. Det är frågor som är viktiga för kvinnor, deras roll i samhället, jämställdhet, deltagande i det politiska och offentliga livet och hjälp för att förvärva kunskaper och färdigheter.

I Kongressen deltog många politiker, journalister, artister och flera andra personer som innehar viktiga poster i olika samhällsorgan.

Kongressen var inte fri från oväntade händelser. När regeringens ombudsman för lika behandling, Wojciech Kaczmarczyk påstod att *“glastaken finns enbart hos kvinnornas medvetande”* blev han utbuad och hela salen ropade *“gå ner från scenen!”*.

I programmet fanns olika plenarsessioner med intressanta och djärva titlar: *“Polen, Europa, Världen”*, *“Vilken kultur behöver vi? Vad behöver kulturen?”*, *“Om kärlek, handlingskraft, frihet och mod”*, *“Vilka medier? Vilket Polen?”*

Under kongressens två dagar kvinnorna hade möjlighet att delta i 50 workshops med olika ämnen:

“Coaching och känslor”, *“Utbildning och karriärplanering”*, *“Effektiv självpresentation”* och många andra.

MICHAŁ SZPAK
ODWIEDZIŁ
POLSKĄ SZKOŁĘ
W SZTOKHOLMIE

Gwiazda Konkursu Eurowizji w Sztokholmie

9 maja 2016 roku gościem w Szkolnym Punkcie Konsultacyjnym im. Katarzyny Jagiellonki był Michał Szpak – polski reprezentant na Konkursie Piosenki Eurowizji, który odbywał się w tym roku w Sztokholmie.

Na spotkanie przybyło prawie 300 uczniów, Grono Pedagogiczne i chętni rodzice. Wszyscy serdecznie powitali przybyłego gościa gorącymi brawami.

Na wstępie Kierownik SPK im. K. Jagiellonki – Małgorzata Malon przedstawiła krótko informacje na temat szkoły, później przedstawicielka Rady Rodziców, Agnieszka Dymkowska opowiedziała wszystkim zebranym o strukturze konkursu Eurowizji.

Następnie w ramach niespodzianki dla Michała uczniowie naszej szkoły: Wiktoria i Mateusz wykonali utwór „Color of Your Life”, co bardzo wzruszyło naszego gościa. Małe gwiazdy dostały ogromne brawa od wszystkich, w tym od zachwyconego Michała...oraz polskie czekoladki „Michałki”.

Po występie nadszedł czas na zadawanie

pytań i choć ustawiła się ogromna kolejka uczniów, z których każdy chciał o coś zapytać Gwiazdę, niestety ze względu na ograniczenia czasowe udało się to nielicznym. Później można było postarać się o autograf od Michała Szpaka, który starał się rozdać ich jak najwięcej wiedząc, jakie to ważne dla małych fanów.

Na zakończenie Kierownik Małgorzata Malon wręczyła Michałowi upominek

życząc powodzenia w konkursie. Gość otrzymał również od naszych uczennic klas gimnazjalnych piękne portrety swojej osoby.

Mamy nadzieję, że jeszcze kiedyś Michał nas odwiedzi. Spotkanie choć krótkie, było wspaniałe!

Tekst ANNA BARMUTA
Zdjęcia PAWEŁ KANIA i DAGMARA TUREK

Ewelina i Zuzanna przedstawiły swoje artystyczne wersje Michała, a Michał z przyjemnością rozdawał autografy i pozował do selfie.

Głosowanie w tegorocznym Festiwalu było pełne emocji aż do samego końca, kiedy to nie tylko Ukraina wyprzedziła Australię ale nasz Michał Szpak, z przedostatniego miejsca po głosach jury, dostał trzecie miejsce od publiczności i w końcu znalazł się na ósmym miejscu ze swoją piosenką „Color of Your Life”.

Przyp. redakcji

Melodifestivalens stjärna hos polska barn i Stockholm

Michał Szpak var Polens representant i årets Melodifestival med sången “Color of Your Life”. När juryn hade avlagt sina röster låg Michał näst sist i resultatlistan. Men han vann folkets hjärtan och blev trea i folkomröstning vilket till slut gav honom åttonde plats.

Innan finalkonserten i Globen besökte Michał den polska skolan i Stockholm. Barnen blev så klart väldigt glada, alla ville ha autograf eller ta selfie med stjärnan. Två elever uppvaktade Michał med sina egen målade porträtter av honom.

Sezon żeglarski rozpoczęty

Na spotkaniach u żeglarzy w Malmö jest zawsze licznie i zawsze bardzo przyjaźnie i wesoło. Tym razem było to na otwarciu sezonu żeglarskiego.

UROCZYSTE OTWARCIE SEZONU

W sobotę 14 maja br. członkowie Yacht Klubu Polonia Skandynawia na czele z komandorem Andreasem Henriksso-nem wzięli udział w uroczystym otwarciu sezonu żeglarskiego 2016.

O godz. 17.00 przy lokalu klubowym Limhamns Segelsällskap w Småbåtshamnen w Malmö nastąpiło wzniesienie flagi klubowej, po czym wygłoszono podziękowania dla Jacka Bojanowicza za wieloletnią współpracę w Zarządzie Klubu.

Po części oficjalnej wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni do wspólnego stołu, przy którym serwowano polskie kielbaski z grilla, przygotowane przez tamtejszego kucharza.

Poza tym członkowie klubu oraz inni zebrani goście świetnie bawili się tańcząc i śpiewając do wygrywanych na gitarze szant. Zabawa była bardzo udana.

„KIERUNEK POLSKA 2016” JUŻ WKRÓTCE

Tegoroczny rejs pt. „Kierunek Polska” rozpocznie się 18 lipca.

Z portu w Falsterbo wypłynie 30 jachtów, które przez Sassnitz dotrą do Świnoujścia, gdzie planowany jest dwudniowy postój. Kolejny kierunek tej około stuosobowej załogi to Dziwnów z noclegiem w Kamieniu Pomorskim. Finalnie jachty zacumują w Kołobrzegu.

W organizację pobytu w Polsce zaangażowały się miejscowe kluby żeglarskie, władze miast, a także Biuro Marszałkowskie w Szczecinie.

Relacja z całego rejsu pojawi się w kolejnym numerze naszego kwartalnika.

■
Tekst i zdjęcia PAULINA KUSZ

Invigning av årets seglarsäsong hos Yacht Klub Polonia Skandynawia

Den 14 maj deltog medlemmarna i Yacht Klubben, tillsammans med komandorn Andreas Henriksson, i invigningen av seglarsäsongen 2016 som förlades hos Limhamns Segelsällskap i Småbåtshamnen i Malmö.

I juli blir det dags för nästa eskader "Riktning Polen". 30 yachter kommer att segla från Falsterbo till Sassnitz och Świnoujście, sedan vidare till Dziwnów med övernattning i Kamień Pomorski. Till slut ska yachterna lägga till i Kołobrzeg.

Ett ambitiöst och spännande projekt!

ZACZNIEMY NIETYPOWO,
BO OD PYTANIA:
PO CO NAM KLUB SPORTOWY
W SKÅNE?

Otóż dlatego, że różne frakcje polonijne walczące o „klienta”, zapominają o nim samym czyli podmiocie działania, skupiając się na organizacji sensu stricto.

Organizacja to przede wszystkim jej członkowie, to plan działania realizowany i wdrażany zgodnie z wolą tych, którzy klub tworzą.

Sport amatorski to głównie lekki posmak wolności z zielenią w tle i czystym powietrzem, z lekką domieszką potu, będącego kwintesencją spotkań o charakterze zdrowej rywalizacji.

Po co nam wolność w demokracji, ktoś może zaskakująco spytać. Wolność jest problematyczna, chciana i wymarzona w dyktaturach, ale nie w państwach gdzie demos czyli wolna i uprawniona do głosowań część społeczeństwa ma kratos czyli siłę sprawowania władzy. Ta ostatnia nie jest absolutem tylko wynikiem wolnego wyboru.

W starożytnej Grecji i Rzymie znano doskonale strukturę oczekiwań tłumu, toteż co jakiś czas dawano i chleb i igrzyska, bo człowiek najedzony i napity z przyjemnością obejrzy młodzież walczącą o laury olimpijskie, a nie o nagrody wypłacane w złocie, które mogą wybrańców ludu zniechęcić do euforii wynikającej z sukcesów pupila.

Sport to zdrowie zwykło się mawiać. Nie widać tego co prawda, po 40 letnich emerytowanych piłkarzach, siatkarzach i hokeistach demolowanych przez kontuzje i fizycznie i psychicznie, ale sport w rozsądnych wymiarach leczy duszę i daje mięśniom siłę.

SPKOl to nowy związek sportowy dla tych, którzy chcą po trudach pracy pokopać piłkę, pograć w badminton czy pójść na wycieczkę do mrocznego lasu zakończoną grilem.

Grupa wiekowa to całe spektrum Polonii szwedzkiej, od dzieci do starszuchów

NOWA ORGANIZACJA SPORTOWA

w południowej Szwecji

w moim wieku lubiących ruch na świeżym powietrzu, wrotki i siłownie zimą, kiedy wiatr i ślota goni do ciepłego.

SPKOl to szansa na zdrową rywalizację, nowe sympatyczne kontakty, spektakularne wygrane lub demolujące przegrane. Ręce w górze w znaku zwycięstwa lub postawienie piwa w wyniku porażki.

Gramy w piłkę w środy i niedziele, a ostatnia przegrana mojej drużyny 24 do 3 nie jest wynikiem jej słabości lecz braku koncepcji.

Z drugiej strony politycy, których ostatnio oglądam na ledowym ekranie klasy HD też nie mają koncepcji w żadnym calu, a wygrywają, wobec tego zapraszam na wszystkie spotkania sportowe, o których informujemy na Polacy w Skåne i nie tylko na Facebooku.

Do zobaczenia na boiskach, salach i pływalniach.

Tekst JANUSZ SZKWAREK

Ny idrottsförening i Skåne

Vi börjar med en fråga: Varför behöver vi en idrottsklubb i Skåne?

Jo, därför att de olika polska föreningsfraktionerna slåss om medlemmar, men glömmar ofta dessa medlemmar dvs. själva föremålet för deras verksamhet och fokuserar i stället på organisationen sensu stricto.

En organisation är först och främst dess medlemmar, och en handlingsplan som genomförs i enlighet med viljan hos dem som bildar organisationen.

Amatöridrott, det är huvudsakligen en lätt smak av frihet med grönska i bakgrunden och ren luft, med en liten touch av svett som är kvintessensen för möten med karaktär av en sund konkurrens. SPKOl är en ny idrottsförening för dem som efter ett hårt arbete vill sparka boll, spela badminton eller göra en utflykt till skogen med avslutande grill.

Vi har börjat spela fotboll på onsdagar och söndagar och informerar löpande på portalen Polacker i Skåne. Vi ses på idrottsarenor, hallar och simbassänger.

Planujemy urlopy i prawdopodobnie wybieramy się również do Polski. Może nie wszyscy, ale większość. Niektórzy powiadają, że wolą tydzień w Hiszpanii, gdzie naprawdę wypoczywają, niż kilka dni w kraju, gdzie wszystko kojarzy się z przeszłością, a i z teraźniejszością przeszkadza. W Polsce właśnie przeszłość dopada i dotyka nas mocno, gdy jedziemy np. do rodzinnego miasta.

Ale urlop w Polsce również jest możliwy np. na Mazurach, gdzie z daleka od rodziny można odetchnąć. Z daleka od rodziny? No tak! Bez tego narzekania i lamentu bliskich, na temat aktualnej sytuacji politycznej czy gospodarczej. Wysłuchiwanie tych skarg męczy. Nie pozwala oderwać się od szwedzkości i nakazuje przejmowanie się problemami, którym przyglądamy się zza Bałtyku.

Kiedyś, bywając w kraju przez tydzień, zachwycałem się wszystkim, ponieważ próbowałem ogarnąć całość. Brakowało czasu na głębsze analizy czy rozpamiętywanie mijanego i minionego miasta. Wracam tu, co najmniej dwa razy do roku. Każdą z tych krótkich wizyt staram się dokładnie zaplanować, lecz często przez przypadek, nie trzymam się projektu. Dostrzegłem, że w czasie krótkich pobytów, nie przejmuję się polityką, niedosłyszę skarg przyjaciół i rodziny, staram się zachować niezależność jak gdyby mnie to nie dotyczyło. Ocieram się o jakieś nowinki aktualne, ale analizy zostawiam na później, gdyż czuję się jak turysta.

Krótki pobyt jest zawsze wyjątkowy, pospieszny i stąd po trosze nerwowy. Chciało by się ogarnąć jak najwięcej, spotkać znajomych, krewnych, zobaczyć, przeżyć. Teatry, kina, wystawy, festyny kuszą a czasu brak.

Aktualne odwiedziny przedłużyły się do sześciu tygodni z powodu biurokracji i stąd moje spostrzeżenia.

Jestem w pobliżu mojej piaskownicy, na mojej ulicy na Ochocie, w mieście w którym mieszkałem mniejszą część życia. Wracam tu co najmniej dwa razy do roku. Nie jestem przesadnie sentymentalny, ale wieloletnie oddalenie sprawia mi w swoistą nostalgię czy może ponurą zazdrość o czas, w którym mnie tu nie było.

Tak długo w Warszawie nie byłem nigdy i dostrzegłem, że polskość krajowa zaczyna mnie niepostrzeżenie dotykać. Poza załatwianiem urzędowych spraw, żyję spacerowym, wolniejszym tem-

W Warszawie jak turysta?

pem – widzę, słyszę i czuję więcej! Niewiele, ale tymczasowo wrosłem w miasto z którym kontakt kiedyś odnawiałem skokowo. Corocznie kawaleczek, fragmencik, niekiedy podzielony jeszcze na Trójmiasto i Kraków.

Teraz, przyglądam się miastu od spodu, z poziomu dwóch linii metra i z góry, przez okna ulicznej komunikacji. Sprawy szwedzkie oddaliły się i chociaż wiem, że nie znikły, bo to zasługa czy wina intensywnej warszawskości. Żyję jak na kredyt. Ulica Nowy Świat o godz 24. Autobusów niewiele, taksówki oczekujące klientów, wielu młodych na wrotkach, deskorolkach, grupy oświetlonych rowerzystów w różnym wieku, ogródki kawiarniane pełne, przed dwoma sklepami nocnymi kolejki, gwar większy jak w środku dnia. Wąwóz wesołego hałasu - a to tylko piątek!

Przez pierwsze lata na obczyźnie mówiliśmy, że coś w Polsce mamy, byliśmy tam obcymi a stan posiadania odnosił się do Polski. Z czasem, rozmaicie u różnych ludzi, gdy wrastaliśmy w obcość, mówiliśmy, że w Polsce coś miałem, mimo że w dalszym ciągu mogłem być tegoż właścicielem. Przypuszczam, że to zajęło mi cztery lata, by pozbyć się peerelowskich kompleksów.

Tak, jestem tu jak obcy, któremu ktoś dokładnie opisał Warszawę. Mogę przed przygodnym nieznanym zagrać warszawiaka, bo nie lubię przyznawać się do mojego miejsca stałego pobytu, gdyż rodzi to niepotrzebną ciekawość u rozmówcy. Ale mam więcej czasu po południu. Wędruję przez Warszawę i spotykam znajomych. Na Trakcie Królewskim najwzyczajniej spotykam kilku kolegów ze Sztokholmu.

Wszyscy z zagranicy mają podobne przyzwyczajenia i trasy. Na Krakowskim Przedmieściu i Nowym Świecie krzyżują się nasze szlaki, stąd niespodziewane spotkania. Kilka lat temu, wpadałem do kawiarni Nowy Świat i prawie za każdym razem spotykałem kogoś znajomego nie tylko ze Szwecji. Teraz tę kultową kawiarnię zamieniono na coś w rodzaju klubu dla Ukraińców.

Liczne trasy komunikacją miejską znieczuliły mnie, że nie dostrzegam tłoku, a przy załatwianiu urzędowych spraw przestałem się irytować. Jak bym był stąd. Przypominam sobie stare szlaki i ulice. Niekiedy maszeruje bez celu, żeby napotkać, przywołać w realu, zapomniany fragment mojego miasta. W dzień powszedni, wszyscy pędzą, gnają, jak to w stolicy. W Krakowie czy Gdańsku jest mniej pośpiechu.

Wpadam do kilku kawiarni, które wydają się być niezmiennione i zwykle taki spacer kończę na Placu Zamkowym. Na Rynek wchodzę rzadko. Tam tłok i zamieszanie. Widzę turystów z Azji a innych tylko słyszę. Czy Warszawa jest dla nich atrakcyjna? Nie kuszą mnie nowe dzielnice. Byłem po raz pierwszy w Miasteczku Wilanów i na pełnym ludzi osiedlu Kabaty. Podobało się, ale to nie to samo co znane od zawsze Centrum.

Odczekam pół roku i znów pojedę na tydzień. Co miałem do załatwienia, załatwiłem, Warszawy się najadłem i napatrzyłem. A urlop? Lato zapowiada się ładne, więc mogę nie szukać szczęścia za granicą...

9 MAJA NA ZAMKU W UPPSALI ODBYŁO SIĘ KOLEJNE FORUM Kobiet Biznesu

V Polsko-Szwedzkie Forum Kobiet Biznesu

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Sztokholmie wraz z Klubem Kobiet Sukcesu Sabat i pozostałymi współorganizatorami zorganizowali w dniu 9 maja na Zamku w Uppsali kolejne już V Polsko-Szwedzkie Forum Kobiet Biznesu - „**Growing beyond old definitions into new possibilities**”.

Do udziału w Forum zaproszono kobiety-przedsiębiorców z Polski i Szwecji .

W ramach Forum odbyło się seminarium o tematyce ekonomicznej oraz spotkanie kobiet-przedsiębiorczyń z Polski i Szwecji.

Forum ma na celu zbliżenie polskich i szwedzkich środowisk biznesowych oraz wymianę doświadczeń w zakresie wspierania przedsiębiorczości kobiet.

Podczas tegorocznej edycji zaprezentowano system wspierania innowacyjności w obu krajach oraz oceniono, jaki wpływ mają one na rozwój biznesu.

Uczestniczki Forum przywitał Ambasador RP Wiesław Tarka oraz Wojewoda Peter Egardt. Następnie otwarcia Forum dokonała Wicemarszałek Parlamentu Esabelle Dingizian.

Udział w Forum wzięło przeszło 60 osób w tym 16 pań zgłoszonych z ramienia Klubu Sabat.

Wszyscy prelegenci oraz uczestniczki Forum otrzymały na pamiątkę piękne misie z firmy państwa Barbary i Janusza Bukowskich, którzy byli sponsorami naszego Forum.

Tekst **MARIA OLSSON**

Zdjęcie **EWA RIVERA**

Zamek w Uppsali po raz kolejny gościł polskie i szwedzkie kobiety przedsiębiorczynie na Forum Kobiet Biznesu.

Tak jak oficjalny program i prelekcje, równie ważna jest możliwość spotkania i nawiązania kontaktów biznesowych.

Polskt-Svenskt Forum för Företagarkvinnor i Uppsala

Polska ambassadens handelsavdelning, tillsammans med Klubben för Framgångskvinnor "Sabat" och andra medarrangörer anordnade den 9 maj på Uppsala Slott, Polskt-Svenskt Forum för Företagarkvinnor under motto "Växa bortom gamla definitioner till nya möjligheter."

Deltagarna välkomnades av Polens ambassadör Wiesław Tarka och landshövdingen Peter Egardt. Forumet öppnades officiellt av riksdagsledamoten, vice talmannen Esabelle Dingizian.

Sextio kvinnor deltog i denna konferens.

Wstęp od redakcji

W tym roku rocznica Chrztu Polski jest obchodzona w Polsce i poza jej granicami szczególnie uroczystie. Ze względu na okrogłą, 50 rocznicę Milenium, polskie władze nadały obchodom wyjątkowo podniosły charakter. W uroczystościach udział wzięli reprezentanci 18 organizacji polonijnych z wszystkich kontynentów, którzy przybyli na zaproszenie Marszałka Senatu RP, Stanisława Karczewskiego. Zaszczytne zaproszenie otrzymał również Prezes Honorowy Zrzeszenia, Tadeusz Adam Pilat, pełniący obecnie funkcję prezydenta Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, którego krótką relację zamieszczamy poniżej. (red.)

Wszyscy goście polonijni przybyli do Domu Poselskiego w Warszawie 14 kwietnia, gdyż następnego dnia, już o 5:30 rano nastąpił wyjazd autobusami spod Sejmu do Poznania.

Z POLICYJNĄ ESKORTĄ

Organizatorzy zrezygnowali z pierwotnego planu przetransportowania do Poznania posłów, senatorów i gości dwoma specjalnymi pociągami i zdecydowali się na transport autobusami. Ze względu na charakter uroczystości i wciąż aktualne zagrożenia terrorystyczne organizatorzy podjęli szczególne działania dotyczące bezpieczeństwa przejazdu i samych uroczystości. Konwój autobusów prowadzony był przez policyjne radiowozy. Na zaplanowanych postojach przekonał się, że za każdym autobusem podążał minibus z ekipą uzbrojonych, umundurowanych na czarno i zamaskowanych funkcjonariuszy, a nad nami cały czas krążył policyjny helikopter. Również wszystkie skrzyżowania autostradowe na trasie przejazdu obstawione były przez policyjne patrole.

UROCZYSTE ZGROMADZENIE NARODOWE

15 kwietnia na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, zostało zwołane uroczyste Zgromadzenie Narodowe Prezydent RP w celu wysłuchania orędzia Prezydenta RP, w związku z 1050-tą rocznicą chrztu Polski i powstania państwa Polskiego. Obradom przewodniczyli marszałkowie Sejmu i Senatu: Marek Kuchciński i Stanisław Karczewski. *„Przyjęcie chrztu w obrządku łacińskim określiło naszą polską tożsamość. Udało się zbudować wspólnotę na fundamentach wiary”* – mówił w Poznaniu Prezydent. W posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, po raz pierwszy organizowanym poza Warszawą, obok parlamentarzystów wzięli udział: Prezydent, Rada Ministrów, członkowie Konferencji Episkopatu Polski, przedstawiciele parlamentów europejskich, korpusu dyplomatycznego i Polonii. Po obradach uczestnicy obchodów wysłuchali prawykonania przez Filharmonię Poznańską „Oratorium 966.

Obchody 1050-lecia Chrztu Polski

Zgromadzenie Narodowe w hali Międzynarodowych Targów Poznańskich.

pl” skomponowanego specjalnie na tę uroczystość.

MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI OJCZYZNY

W poznańskiej katedrze 15 kwietnia 2016 r. odbyła się uroczysta msza św. w intencji ojczyzny. Przewodniczył jej legat papieski kardynał Pietro Parolin. Homilię wygłosił przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski abp Stanisław Gądecki. W nabożeństwie odprawianym w 1050. rocznicę Chrztu Polski uczestniczyli: prezydent Andrzej Duda, marszałkowie Sejmu i Senatu Marek Kuchciński i Stanisław Karczewski, premier Beata Szydło, posłowie, senatorowie, kardynałowie, arcybiskupi, biskupi i goście.

Po mszy św. prezydent, marszałkowie Sejmu i Senatu, premier udali się do Złotej Kaplicy zwanej też Kaplicą Królów Polskich, gdzie odbył się akt uszanowania pierwszych władców. Najwyżsi przedstawiciele władz państwowych otrzymali z rąk abp. Gądeckiego krzyże drewniane zrobione z wałów grodu Mieszka I symbolizujące wierność Chrystusowi i Kościołowi.

KONFERENCJA

„OBCHODY MILLENIUM NA UCHODŹSTWIE”

18–19 kwietnia w Senacie i na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego

w Warszawie odbyła się konferencja zorganizowana w 50-tą rocznicę obchodów 1000-lecia Chrztu Polski, poświęcona uroczystościom polonijnym związanym z tym jubileuszem.

Jak podkreślano, 50 lat temu milenium było obchodzone przez Polaków na całym świecie – od Europy po Australię. Nie byłoby to możliwe bez ogromnego zaangażowania kościoła i prymasa Stefana Wyszyńskiego. Konferencję zorganizowała Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za granicą we współpracy z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”. Pierwszego dnia uczestnicy obradowali w Senacie, gdzie odbyły się 3 panele dyskusyjne. W inauguracji uczestniczyli m.in.: marszałek Senatu Stanisław Karczewski, delegat Komisji Episkopatu Polski ds. duszpasterstwa emigracji polskiej ks. bp Wiesław Lechowicz, rektor UKSW ks. prof. Stanisław Dziekoński, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski, minister w Kancelarii Prezydenta RP Wojciech Kolarski. Drugiego dnia uczestnicy konferencji wzięli udział w 4 panelach tematycznych, na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. ■

Tekst **TADEUSZ ADAM PILAT**
Zdjęcie **ROMUALD ŁANCZKOWSKI**

W tym numerze rozpoczynamy serię reportaży przedstawiających nowe firmy polonijne, które powstały w Szwecji w ostatnich latach.

Pod samym Malmö, w idyllicznej scenerii typowego krajobrazu Skanii, znajdujemy klinikę weterynaryjną. Prowadzi ją lekarz weterynarz Łukasz Chromy, który zgodził się udzielić wywiadu dla kwartalnika „Polonia Nowa”.

Łukasz Chromy jest lekarzem weterynarii, specjalistą w zakresie chirurgii weterynaryjnej i współwłaścicielem kliniki HAGA Veterinär.

TRUDNE POCZĄTKI?....

Polonia Nowa: *Przyjechał Pan do Szwecji już jako doświadczony weterynarz, który prowadził własną klinikę w Polsce. Skąd ta decyzja o przeniesieniu się do Szwecji i jak wyglądały początki pracy zawodowej?*

Łukasz Chromy: Przyjechałem do Szwecji 7 lat temu i początkowo byłem zatrudniony w klinice, której obecnie jestem współwłaścicielem.

W tamtym czasie w Polsce w weterynarii zrobił się „tłok”. Zbyt duża liczba kształconych lekarzy i znaczne obniżenie cen usług spowodowały, że żeby się utrzymać, często trzeba było pracować na dwóch etatach, co było bardzo frustrujące. Gdy zacząłem zastanawiać się nad ewentualnym wyjazdem za granicę, wpadło mi w ręce ogłoszenie, że lecznica w Szwecji poszukuje lekarza. Odpowiedziałem na ogłoszenie i po krótkim czasie zostałem zatrudniony w Haga Veterinär. Praca w Szwecji była dużo spokojniejsza, dzięki dużej dbałości właścicieli o swoje zwierzęta, dawała więcej satysfakcji, a jednocześnie miałem więcej wolnego czasu.

PN: *Jak wyglądała sprawa nostryfikacji Pańskiego dyplomu z Polski?*

ŁCh: Ponieważ Polska jest w Unii Europejskiej, dyplom z Polski umożliwia pracę w krajach EU bez jego nostryfikacji, więc mogłem bez problemu rozpocząć pracę. Początkowo w języku angielskim,

a po roku zacząłem porozumiewać się z klientami po szwedzku.

.... I STAŁY ROZWÓJ

PN: *Ze strony internetowej kliniki można się dowiedzieć o różnych zabiegach i przedsięwzięciach w ramach Waszej działalności.*

ŁCh: Jesteśmy kliniką dla małych zwierząt, naszymi pacjentami są głównie psy i koty, rzadziej mniejsze zwierzęta typu chomiki, świnki morskie, tchórzofretki. Staramy się zapewnić im kompleksową obsługę tj. zabiegi profilaktyczne, doradztwo żywieniowe, szeroka diagnostykę, usługi stomatologiczne, wykonujemy też większość zabiegów chirurgicznych. Żeby utrzymać jak najwyższą jakość usług i ciągle poszerzać ich wachlarz, kładziemy duży nacisk na doksztalcanie się całego personelu.

Dzięki temu, na przykład jako jedna z nielicznych lecznic w Szwecji korygujemy wady zgryzu - klienci na te zabiegi przyjeżdżają nawet ze Sztokholmu. Wykonujemy też operacje zerwania więzadła krzyżowego kolana metodą TTA rapid - jest to najnowsza i najmniej traumatyczna metoda, którą w Szwecji zaczęliśmy stosować jako pierwsi.

Od niedawna przy klinice działa również salon fryzjerski oferujący szeroki wachlarz zabiegów pielęgnacyjnych dla psów oraz odbywają się kursy ringowe prowadzone

przez doświadczonego handlera dla psów i ich właścicieli chcących brać udział w wystawach.

PN: *Czy są dalsze plany rozwoju i rozwinienia działalności?*

ŁCh: Pomysłów jest wiele, niestety czasem ich realizacja jest czasochłonna i kosztowna. Ponieważ wykonujemy wiele operacji ortopedycznych chcielibyśmy stworzyć własną pracownię rehabilitacyjną.

Moim prywatnym marzeniem jest stworzenie stacji dializ dla psów i kotów gdyż mamy bardzo wielu pacjentów z przewlekłą niewydolnością nerek i możliwość ich dializowania zdecydowanie ułatwiłaby nam ich leczenie, a im jakość życia. Mam nadzieję, że w nie bardzo odległej przyszłości uda mi się to zrealizować.

W planach jest także hotel dla psów i kotów ale to duża i kosztowna inwestycja wymagająca czasu i energii, dlatego na razie nie znamy terminu realizacji tego pomysłu.

POTRZEBNA SPECJALIZACJA?

PN: *Już w Polsce był Pan weterynarzem chirurgiem, a z tego co dowiedzieliśmy się od personelu w klinice, nadal Pan studiuje zarówno w Szwecji, jak i za granicą. Czy jest to konieczne aby móc prowadzić klinikę weterynaryjną?*

ŁCh: Nie. Nie ma w Szwecji przepisów,

Ambulans kliniki zawsze gotów do wyjazdu do zwierzęcia w potrzebie.

które mówią że żeby wykonywać pracę lekarza weterynarii trzeba być specjalistą. Jednak rozwój i dostępność nowych metod diagnostycznych i terapeutycznych wymusza na nas ciągle podnoszenie kwalifikacji. Chcąc zapewnić jak najwyższą jakość opieki dla naszych pacjentów staramy się być w miarę możliwości na bieżąco ze wszystkimi nowościami. Dlatego zarówno ja, jak i personel bierzemy udział w wielu kursach odbywających się w Szwecji i za granicą w celu ciągłego podnoszenia naszych kompetencji.

CAŁĄ DOBĘ, CAŁY ROK i AMBULANS

PN: Oprócz dużych szpitali dla zwierząt nie ma wiele takich klinik, które oferują przyjęcie czworonożnych pacjentów przez całą dobę. Klinika HAGA ma dyżur przez całą dobę. Jak często zdarza się, że musicie interweniować w nocy i w jakich przypadkach?

ŁCh: W celu zapewnienia bezpieczeństwa naszym pacjentów prowadzimy całodobowy ostry dyżur telefoniczny. Faktycznie niewiele mniejszych klinik może zaoferować taką usługę, częściej są to duże szpitale. Nasi pacjenci bardzo cenią sobie możliwość kontaktu ze swoim lekarzem po godzinach pracy kliniki lub podczas weekendów, dlatego oferujemy również taką usługę. Proszę jednak pamiętać, że klinika nie jest otwarta całą dobę i jest to telefon tylko do sytuacji nagłych.

Pacjentów potrzebujących pomocy poza godzinami otwarcia lecznicy jest dość dużo, dlatego kolejnym moim marzeniem jest klinika czynna całą dobę. Niestety na dzień dzisiejszy tylko ja dyżuruję, dlatego nie jesteśmy w stanie pomóc wszystkim pacjentom potrzebującym szybkiej pomocy.

PN: Klinika posiada także własny ambulans - w jakich przypadkach wyjeżdżacie do domów?

ŁCh: Tak, od ubiegłego roku posiadamy ambulans dla zwierząt. Dzięki

niemu mamy możliwość odbywania wizyt domowych w sytuacjach gdy właściciel z jakiegoś powodu nie może przyjechać ze swoim pupilem do kliniki lub transportujemy zwierzęta na badania jeśli właściciel ma problem z transportem.

„POLONIJNE” ZWIERZAKI

PN: Ma Pan duże grono Polaków, którzy leczą swoje psy i koty w Waszej klinice. Czy widzi Pan różnicę w podejściu i obchodzeniem się ze zwierzętami między polską a szwedzką klientelą?

ŁCh: Tak, mamy wielu polskich pacjentów. Polscy właściciele zwierząt mieszkający w Szwecji nie różnią się dużo od szwedzkich, bardzo dobrze traktują swoje zwierzęta i w miarę możliwości o nie dbają. Jedyną chyba różnicą jest kwestia świadomości czym jest posiadanie zwierzęcia w Szwecji i z czym się to wiąże.

Posiadanie zwierzęcia w Szwecji jest dość kosztowne i decydując się na wzięcie psa czy kota trzeba być tego świadomym. Poza tym, wiąże się z obowiązkami uregulowanymi prawnie przez państwo, z którymi przed decyzją o wzięciu psa lub kota każdy powinien się zapoznać.

Dość często nasi rodacy rezygnują z ubezpieczenia swoich zwierząt - co jest w Szwecji bardzo popularne - a co przy kosztownych usługach weterynaryjnych daje duże poczucie bezpieczeństwa.

PN: Jakiej ogólnej rady mógłby Pan udzielić tym, którzy przymierzają się do założenia własnej działalności gospodarczej?

ŁCh: Z tego pytania wolałbym zrezygnować - moja rada byłaby „jak chcesz spać spokojnie to jej nie zakładaj” (śmiech).

A tak serio, to osoba, która chce prowadzić własną działalność gospodarczą zapewne widzi w tym więcej zalet niż wad. Przed założeniem przedsiębiorstwa powinna odpowiedzieć sobie czy jest gotowa na ciężką pracę zawsze wtedy, gdy firma tego potrzebuje.

PN: Jaki jest Łukasz Chromy prywatnie?

ŁCh: Prywatnie jest mężem i ojcem trzech cudownych dziewczynek, lubiącym podróżować, kuchnię śródziemnomorską, dobrą książkę i grę w tenisa.

PN: Dziękujemy za wywiad i życzymy dalszych sukcesów.

Tekst REDAKCJA Zdjęcia HAGA VETERINÄR

HAGA Veterinärklinik i Malmö

I det idylliska skånska landskapet i Malmö utkanter ligger HAGA Veterinärklinik som samägs av veterinären Łukasz Chromy som kom till Sverige för 7 år sedan. Det är en smådjursklinik, deras patienter är först och främst hundar och katter men även morsvin, illrar och hamstrar. Kliniken var först i Sverige med en ny metod av knäoperationer - TTA-rapid, den nyaste och minst traumatiska metoden. HAGA är också en av få klinker som korrigerar tandställningsfel och patienter kommer även från Stockholm.

Łukasz Chromy drömmer om att bilda en dialysstation för hundar och katter eftersom det finns väldigt många patienter med kronisk njursvikt och möjligheten att få dialys skulle definitivt underlätta deras behandling samt förbättra deras livskvalitet. Det finns också planer på att starta en hund- och katthotell men det är en stor och kostnadskrävande investering.

För patienternas säkerhet har kliniken 24-timmars akut telefonjour. Det finns inte så många mindre kliniker som kan erbjuda en sådan tjänst, oftast är det stora djursjukhus.

Sedan förra året har kliniken en egen djurambulans. Tack vare den har kliniken möjlighet att göra hembesök i situationer där ägaren av någon anledning inte kan ta sitt husdjur till kliniken eller man kan transportera djur till olika behandlingar.

På frågan om vilket råd Łukasz kan ge som går i starta-egget tankar svarar han att man måste vara beredd att arbeta hårt om verksamheten kräver detta.

Hur är Łukasz privat? Gift och far till tre underbara tjejer, tycker om resor, söderhavsmat, böcker och spelar tennis.

POLSKIE TOWARZYSTWO TEATRALNE W SZWECJI ODNIOSŁO KOLEJNY SUKCES SCENICZNY

APETYT ROŚNIE W MIARĘ JEDZENIA

Każde kolejne przedstawienie Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Szwecji są bardziej zorganizowane, pomimo że pochłaniają coraz większy nakład pracy i czasu.

Spektakl „Robin Hood” wymagał dłuższych przygotowań z powodu dużej liczby uczestników. 20 osób na scenie wymaga koordynacji i pracy w grupach, ale pod koniec prób należało połączyć grupy i stworzyć dokładne obrazy, ak żeby oddać klimat tamtejszych średniowiecznych czasów.

W przypadku wystawionych 20 marca „Scen z życia Katarzyny Jagiellonki”- mieliśmy 31 osoby na scenie.

NABÓR DO KAŻDEGO PRZEDSTAWIENIA

W naszej grupie teatralnej jest młodzież i dzieci, które od dawna marzyły o tym, żeby zagrać w teatrze i stanąć na scenie. Są i tacy, szczególnie mniejsze dzieci, gdzie to rodzice wzbudzają pierwsze zainteresowanie teatrem, zaczynają przyprowadzać swoje pociechy na kółko teatralne. Potrzeby są więc duże i różne. Gdybym miała możliwość, znalazłoby się dostatecznie wiele dzieci, które chciały by rozpocząć zajęcia rytmiczne i przygotowawcze do koła teatralnego. Mieliśmy już tego typu zajęcia, ale niestety zabrakło środków na prowadzenie takiej stałej działalności. Ogłaszamy więc każdorazowo na portalu Poloniainfo lub w różnych ośrodkach polonijnych o naborze do kolejnego projektu. Zapraszam wtedy na przesłuchanie gdyż szczególnie ważne jest żeby zauważyć cechy charakterystyczne u dziecka, a potem wykorzystać je w kolejnym projekcie. Tak więc piszę kolejny projekt z myślą o konkretnych osobach. Każdy może spróbować i chodzić na zajęcia teatralne żeby stanąć na scenie.

Zajęcia odbywają się raz w tygodniu w lokalu Towarzystwa Polaków „Ogniw” na Kungsholmen w Sztokholmie.

TECHNIKA, RODZICE, SPONSORZY

Przy produkcji „Robin Hooda” pierwszy raz wyszliśmy do widza szwedzkiego

Joanna Langer jako Katarzyna Jagiellonka i Viktor Zdrojewski jako mały Zygmunt III Waza.

ze szwedzkim tekstem nad sceną. Takie rozwiązanie techniczne stwarza dla naszej grupy nowe możliwości zainteresowania społeczności szwedzkiej. Chciałabym, żeby Polskie Towarzystwo Teatralne w Szwecji i nasze przedstawienia po polsku przyciągały również przeciętnego szwedzkiego widza.

Zajęcia prowadzone są całkowicie na zasadach wolontariatu. Rodzice pomagają przybierając różne funkcje tak, „żeby było dobrze”.(tu pozwolę sobie zacytować wielką artystkę Danutę Szaflarską). Najważniejsza jest dobra wola. Już po przedstawieniu „Robin Hood” odebrałam deklaracje pomocy rodziców i większego zaangażowania przy następnym projekcie. Sama produkcja przedstawienia wymaga jednak nieuniknionych kosztów. Za każdym razem poszukujemy sponsorów.

MOJE ZAINTERESOWANIE TEATREM

Jako dziecko zawsze robiłam sobie kostiumy. Przebrania na bale planowałam sama. Potem robiłam scenografię do prezentacji i przedstawień teatralnych w szkole gimnazjalnej. Malowałam, no i chodziłam do teatru od najmłodszych lat. Pamiętam gorące dyskusje na temat przedstawień z moją najlepszą

Sceny z życia Katarzyny Jagiellonki

przyjaciółką, która do dziś recenzuje sztuki teatralne i jest lektorem i profesorem habilitowanym Instytutu Kultury i Sztuki w Warszawie.

Zawsze wiedziałam, że będę pisać. Myślałam tylko, że to nastąpi jak pójde na emeryturę, a tu nagle musiałam zacząć o wiele wcześniej.

Dziecięce przedstawienia wymagają prostych i łatwych do wymowy tekstów. Jako prowadząca zajęcia i reżyser, zaczęłam od „Spotkań z bajką” w 2008 roku, kiedy Towarzystwo Teatralne, które założyłam w 1993 roku, trzeba było reaktywować. Potem przyszła pora na pierwszą dużą produkcję „Piotrusia Pana” i kolejne dwa przedstawienia „Kota w butach”, „Królową Śnieżkę i 7 krasnoludków”, „Robin Hooda” i ostatecznie nasze przedstawienie „Sceny z życia Katarzyny Jagiellonki”.

PRACA ZESPOŁOWA

Gdy postanowiłam napisać scenariusz do „Scen z życia Katarzyny Jagiellonki”, od początku było dla mnie jasne, że słowo, muzyka, obraz i światło – wszystko razem dopiero odda klimat i obraz tamtych czasów.

Zaproszony do współpracy szwedzki zespół tańców renesansowych „Pied en

I'air" (Noga w powietrzu) niezmiernie wzbogacił przedstawienie.

Rekwizyty zostały zrobione jak najdokładniej według oryginałów. Tylko korony, berło i jabłko królewskie zajęły nam dwa tygodnie pracy.

Synchronizacja obrazów z muzyką i dialogami wymagała sekundowej dokładności. Wielkie podziękowanie należy się za ten wkład pracy Ireneuszowi Kępczyńskiemu.

Oczywiście bez profesjonalnej pomocy przyjaciół Towarzystwa Teatralnego - muzyków, plastyków i nieocenionej Marzeny Kality, która z pieczołowitością odtworzyła XV-wieczne stroje dla 27 naszych aktorów, nie byłoby tego efektu na premierze.

Jednym słowem bez dobrej woli wielu, wielu ludzi, artystów różnych dziedzin, nie byłoby przedstawienia.

Chcielibyśmy pokazać Katarzynę Jagiellonkę szerszej publiczności, nawet po szwedzku, bo jak wiem podobała się i zaskoczyła publiczność i gości.

Tekst EWA NORDIN
Zdjęcia KRZYSZTOF MARIANIUK

Kostiumy wiernie oddające epokę Katarzyny Jagiellonki są dziełem Marzeny Kality.

Scener ur Katarina Jagiellonicas liv

Teaterföreställningen "Scener ur Katarina Jagiellonicas liv" blev en stor framgång för Polska Teatersällskapet i Sverige från Stockholm.

På scenen fanns 31 amatörskådespelare och ett värdefullt bidrag gav medverkande renässansdansgrupp "Pied en l'air".

KANCELARIA PRAWNICZA

Kancelaria zapewnia kompleksowe usługi prawne na rzecz klientów indywidualnych oraz podmiotów gospodarczych, zarówno już działających, jak i wchodzących na rynek szwedzki.

Kancelaria oferuje usługi w ramach pomocy prawnej z urzędu (rättshjälp) oraz prywatnych lub firmowych ubezpieczeń (rättsskydd).

mecenas

Robert Fuks

Kancelaria specjalizuje się w sprawach z zakresu szeroko pojętego prawa cywilnego, m.in. prawa rodzinnego, spadkowego, gospodarczego, budowlanego i prawa pracy.

Pomoc prawna świadczona jest w języku polskim, szwedzkim, angielskim i rosyjskim.

Tel 040 23 75 40, 0705 23 75 40
rfuks@yahoo.com
Fridhemsvägen 2, Malmö

STUDIO MATYLDA Z MALMÖ
ZACHWYCIŁO PUBLIKĘ
NA POKAZIE MODY
„STOCKHOLM FASHION DAY”

Kreatywne studio

SNY O POTĘDZE

Kiedy byłem chłopcem chciałem być albo najsilniejszy, albo najładniejszy, no ostatecznie najmądrzejszy. Życie cięciem noża brutalnej rzeczywistości zweryfikowało te marzenia, co nie znaczy że marzyć nie wolno. Sam proces snu na jawie nie wystarcza i w drodze do sukcesu potrzebna jest masa pracy i tak ze dwa procenty szczęścia.

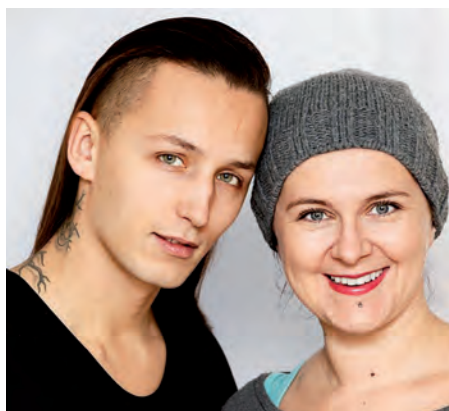
Studio Matyllda czyli Mariola Turbiarz jako designer i jej kolorowy małżonek Adam Turbiarz jako stylistka z nożyczkami w sprytnych dłoniach, a zaczęło się w Malmö, czyli jak w bajce: ...dawno, dawno temu... - od pokazu chęci. Ciuchy fajne ale nie szokujące, modne ale nie kładące na kolana. Taki manifest pragnień czyli początki Snu o potędze. O tym, że świat mody jest kapryśny jak czternastolatka to wiemy, na to, że nie wszystko co tworzymy będzie podziwiane i akceptowane, musimy się przygotować.

DROGA DO SUKCESU

Finałowy koncert Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Malmö w 2014 roku był okazją do pokazu na dużą skalę, zdania, jak należało się spodziewać, podzielone, ale sukces zdecydowany i w doborze sukien wszelakich na różne okazje i w pokazie sztuki fryzjerskiego Adama.

Kolejne promocje kolekcji wiosennych i jesiennych doprowadziły firmę na wybiegi w Polsce. Paradoksalnie trzeba było wyjechać z kraju aby w nim zaistnieć. Na gali Imperium Kobiet dwie statuetki, Odkrycie Roku 2015 i nagroda czytelników Imperium Kobiet.

Ubrania Marioli przywdziały dziennikarka Anna Dec, aktorka Karolina Nowakowska, do zdjęć pozowała Iwona Węgrowska. W kolejnej gali, 12 kwietnia, ciuchy od Matylldy włożyły Paulina Drazba, Agnieszka Wielgosz oraz Monika Dryl, co zdecydowanie podniosło miejsce firmy w rankingach designerów.

Kreatywna para: Mariola Turbiarz, kreatorka mody i Adam Turbiarz, stylistka fryzur.

Pełny sukces na Stockholm Fashion Day pokazującym polskie trendy w modzie.

SUKCES STAŁ SIĘ FAKTEM

Stockholm Fashion Day to pierwsza impreza w stolicy Szwecji pokazująca polskie trendy w modzie, oczywiście organizacja to Studio Matyllda czyli Mariola i Adam, ale gala była wypełniona innymi elementami cudnej jakości. Biżuteria srebrna, ekologiczna z bursztynem i pomysłami z Chram Silver, dzieci wiosenne z Little Wardrobe Sweden rozbawiające swoją powagą licznie zgromadzoną publiczność, fryzury z Ewas Hair Design rozbrajały i formą

i kolorystyką, torebki z Goshas Trend zmuszały do zatrzymania wzroku, a do tego sympatyczne kolekcje z Look Sverige oraz od twórczyni nowego trendu wiosennego Sommerska Agnes.

Renata Maciejewska, wizażystka i właścicielka firmy Colloring oraz Adam Turbiarz dodali niezwykłego sztychu modelkom i wszystkie pokazane kolekcje zebrały zdecydowany aplauz.

Kolekcja Black and White zaskoczyła nowym podejściem do klasyki ga-

tunku i jedyne na co czekam, jako od lat prowadzący te pokazy, to nowości które zobaczymy w czerwcu na sesji zdjęciowej z polskimi gwiazdami do jednego z ogólnopolskich magazynów, na Dniu Polskim 11 czerwca w Malmö oraz w kolekcji jesiennej „Z kolorami za pan brat” w stolicy Skanii, w październikowej szacie. Od lipca będzie także otwarty własny showroom Studio Matylda, gdzie oprócz ubrań będzie można kupić torebki, biżuterię i buty innych polskich projektantów.

Trzymajmy kciuki bo to wszystko jest pasmem pracy nad projektami i tylko jeden procent szczęścia. Czasami wystarcza. A fragment z męskiej kolekcji mam na sobie.....

Tekst **JANUSZ SZKWAREK**

Zdjęcia **ANNA PRAYS, PAULINA PAZDAŁSKI,**
polscyprojektanci.com

Iwona Węgrowska w kreacji z kolekcji Studia Matylda.

Wybrane modele z kolekcji Studio Matylda. Prosta elegancja oraz ciekawy dobór materiałów i wzorów.

Studio Matylda från Malmö visade upp sin nya kollektion

Det började som en saga, ...för länge, länge sedan.... för Mariola Turbiarz - designer och hennes man Adam Turbiarz - hairstylist. Modevisningen 2014 under en välgörenhetsgala i Malmö gav ett försmak av framtida succé. Efterföljande visningar av vår- och höst-

kollektioner ledde Studion in på catwalks i Polen. Paradoxalt nog var det nödvändigt att lämna landet för att uppnå en framgång i det. Två utmärkelser under Women Empire - gala, Discovery of the Year 2015 och pris från läsarna av Women Empire. Stockholm Fashion Day var den första händelsen i svenska huvudstaden som

visade polska modetrender. Nyheter från Studio Matylda kommer vi att se i Göteborg i juni, den 11 juni i Malmö under Polen Dag samt under en höstvisning "En lek med färger" i Skånes huvudstad någon gång i oktober. Vi håller tummarna för Mariola Turbiarz och hennes Studio Matylda.

SZKOŁA POLSKA - SZKOLNY PUNKT KONSULTACYJNY PRZY AMBASADZIE POLSKIEJ W SZTOKHOLMIE - PO NADANIU IMIENIA OTRZYMAŁA SZTANDAR.

Katarzyna Jagiellonka patronką szkoły

Jak w słowach piosenki zespołu Dżem „w życiu piękne są tylko chwile”, czy cytując Fausta „chwilo trwaj, jakże jesteś piękna” – na takie chwile właśnie czekała nasza szkoła przez 40 lat.

Od tylu lat właśnie Szkolny Punkt Konsultacyjny przy Ambasadzie Polskiej w Sztokholmie zajmuje się edukacją polskich dzieci przebywających na terenie Szwecji, zarówno przybyłych jak i tutaj urodzonych.

Krzewi polski język, polską historię, wiedzę o społeczeństwie, polską tradycję i kulturę.

Wychowuje swoich uczniów w poczuciu chrześcijańskich wartości i tożsamości narodowej.

NADANIE IMIENIA

Doceniając pracę nauczycieli, współpracę rodziców oraz Związków Polonijnych, kierownictwo szkoły w porozumieniu z Radą Rodziców wybrało w drodze konkursu i zdecydowało nadać szkole imię Katarzyny Jagiellonki, królowej polskiej, a od 1568 do 1583 roku królowej Szwecji, której osoba połączyła naród polski ze szwedzkim jako patronki naszej szkoły.

I tak 15 stycznia 2015 roku Pani minister Edukacji Narodowej Joanna Kluzik-Rostkowska podpisała stosowne zarządzenie w tej sprawie.

Od tego dnia nasza szkoła nosi nazwę: Szkolny Punkt Konsultacyjny im. Katarzyny Jagiellonki przy Ambasadzie Polskiej w Sztokholmie.

SZTANDAR SZKOŁY

Dopełnieniem nadania imienia było ufundowanie szkole sztandaru przez Radę Rodziców.

Po ogłoszeniu konkursu na projekt sztandaru i po jego rozstrzygnięciu w dniu 25 kwietnia 2015 przyjęto propozycję Pani Natalii Legutko, studentki ASP

Poświęcenie sztandaru w kościele świętego Jana.

Przekazanie sztandaru na ręce Szkolnej Drużyny Reprezentacyjnej w obecności ambasadora RP Wiesława Tarki.

w Krakowie, która osobiście brała udział w uroczystości przekazania sztandaru społeczności szkolnej.

OFICJALNA UROCZYSTOŚĆ

Podczas oficjalnej części uroczystości nadania imienia szkole, przekazano sztandar

w ręce Szkolnej Drużyny Reprezentacyjnej.

Uroczystość zaszczylił swą obecnością ambasador RP w Sztokholmie, Wiesław Tarka oraz wicekonsul Grzegorz Jagielski.

Uroczyste ślubowanie uczniów z Dru-

żyny Reprezentacyjnej Szkoły na sztandar odbyło się według tekstu opracowanego przez uczniów:

**Ja uczeń Polskiej Szkoły,
członek Szkolnej Drużyny Reprezentacyjnej - Przysięgam!
Sztandaru polskiej szkoły bronić!
Otoczać go należyą czią
i szacunkiem!
Swą służbę pełnić ofiarnie
z dumą i z honorem!
Swym życiem i postawą dbać o dobre
imię szkoły i Ojczyzny mojej
Rzeczypospolitej Polski!
Tak mi dopomóż Bóg!**

Wzniosłe słowa do zebranych, skierowała Pani kierownik SPK Małgorzata Malon:

„Społeczność uczniowska otrzymała sztandar. Jest on ważnym symbolem do kultywowania tradycji i zachowania tożsamości szkoły. To symbol najwyższej wartości, honoru i tradycji; jest zobowiązaniem do godnego wypełniania obowiązków. Tradycje tej szkoły są powodem do zasłużonej dumy, ale też zobowiązaniem do patriotycznej postawy i wzorowej nauki.

Jestem przekonana, że sztandar będzie symbolem dalszego rozwoju szkoły i naszą chlubą. Sztandar jest dla społeczności szkolnej symbolem Polski, symbolem Małej Ojczyzny jaką jest nasza szkoła. Pamiętajcie o jego wymowie, należy okazywać mu cześć.”

TEATR NA ZAKOŃCZENIE

Po zakończeniu części oficjalnej, Polskie Towarzystwo Teatralne w Szwecji wystawiło przedstawienie pt. „Scenki z życia Katarzyny Jagiellonki”, którego celem było przybliżenie młodzieży polonijnej dziejów losów i roli Katarzyny Jagiellonki z rodu Jagiellonów w kształtowaniu historii Polski i Szwecji. Autorka scenariusza i reżyserka tego przedstawienia to Ewa Nordin, wieloletnia prezes Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Szwecji.

Jej scenariusz i wyobrażenie całości, dopasowane było do realiów historycznych przy użyciu oryginalnych, renesansowych środków przekazu w słowach takich jak np. gieszko (koszule), towale (chustki) itp. oraz scenografię, gdzie tłem do akcji były oryginalne zdjęcia wnętrza Zamku na Wawelu, Turku czy Zamku Gripsholm.

Pięknie uszyte kostiumy dla aktorów

Awers sztandaru z białym krzyżem maltańskim, herbem dynastii Jagiellonów i herbem dynastii Wazów. Na originalie, w prawym dolnym rogu jest data 15 stycznia 2016, data nadania szkole imienia Katarzyny Jagiellonki. Na rewersie wizerunek orla białego z koroną.

Przedstawienie „Scenki z życia Katarzyny Jagiellonki” Polskiego Towarzystwa Teatralnego w Szwecji z udziałem uczniów SPK im. K. Jagiellonki w Sztokholmie przybliżyło publiczności dzieje Katarzyny Jagiellonki.

przez Marzenę Kalitę, od wielu lat współpracującą z Polskim Towarzystwem Teatralnym, a także wykonane przez Ewę Nordin i Ireneusza Kępczyńskiego regalia (korona, jabłko, berło) wzorowane na oryginałach, były wspaniałą lekcją historii, która przybliżyła nam postać Katarzyny Jagiellonki, jej rodziny, jej życie i przeniosła nas w czasy renesansu.

Tekst **MAŁGORZATA MALON,**
ILONA PODKOWSKA-ROSSA
Zdjęcia **PAWEŁ KANIA**

Polska skolan i Stockholm är nu namngiven

Polska skolan (vid polska ambassaden i Stockholm) döptes efter Katarina Jagellonica, polsk prisessa och senare drottning av Sverige. Skolan fick också en standar under en högtidlig ceremoni.

WYSTAWA „WOJNA I ZAPOMNIANA KOBIETA”, PO SZTOKHOLMIE I GÖTEBORGU, TRAFIŁA DO MALMÖ.

Czy kobiety są silniejsze od mężczyzn? O tak!

Sz szczególnie podczas wojny, gdy mężczyźni walczyli, ginęli lub byli więzieni, wówczas cała odpowiedzialność spadała na kobiety, które wraz z dziećmi zmagaly się z głodem, chłodem i wędrówką.

Czasami same chwytały za broń walcząc o wolność i przetrwanie swoich najbliższych.

WYSTAWA W MALMÖ

Już po raz trzeci, tym razem w Malmö, 19 marca 2016 r. w siedzibie ośrodka szkoleniowego Studieförbundet odbyła się wystawa zatytułowana „Wojna i zapomniana kobieta”.

Poprzednio ekspozycja miała miejsce 15 listopada 2015 r. w Sztokholmie, później 6 lutego 2016 r. w Göteborgu.

Do siedziby ośrodka w Malmö przybyło liczne grono gości. Dzięki ciekawym wypowiedziom i opowiadaniom Marii Olsson oraz Claudii Rebeggiani, przybliżyły one zgromadzonym historię życia kobiet i ich zmagania z przeciwnościami losu podczas II wojny światowej.

Jak mówi Maria Olsson: *”Mężczyźni wynajdują wojny, a kobiety ponoszą tego konsekwencje.*

Chcieliśmy przedstawić kobietę nie jako ofiarę lecz jako bohaterkę, która mimo trudu, przeżyła i idzie dalej.

Wszystkie kobiety tutaj przedstawione przeszły więcej niż my jesteśmy sobie w stanie wyobrazić.

To kobiety, które nie zgorzkniały, nie załamały się, tylko dzięki swojemu działaniu, pokazały jak silna może być kobieta, kiedy w czasie wojny, walczy o swoją rodzinę i o swój byt”.

Polskę reprezentowały na wystawie trzy kobiety, które podczas wojny aktywnie działały, były działaczkami ruchu oporu, ryzykowały, nie bały się przeciwności i angażowały się na rzecz swojego kraju. Wszystkie kobiety łączy to, iż po wojnie wyemigrowały do Szwecji, gdzie każda kontynuowała swoją aktywność społeczną.

ORGANIZATORZY I GOŚCIE

W przygotowanie aranżacji zaangażowane były Maria Olsson – przewodnicząca SIOS Kvinnokommitté, Erica Stensson (SIOS) oraz Claudia Rebeggiani ze Studieförbundet w Malmö.

Jednym z gości podczas wystawy była Teresa Sygnarek, prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji.

Przygotowaniem wystawy zajął się jej organizator SIOS Kvinnokommitté. Współorganizatorzy to: SIOS, Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji oraz Folksam.

Bohaterkami wystawy, poza Polską, były również reprezentantki z różnych grup etnicznych, tj. narodu semickiego, Rosji, Ukrainy, Chin, Erytrei, Włoch oraz Serbii.

Tekst i zdjęcie PAULINA KUSZ

WYSTAWA

„WOJNA I ZAPOMNIANA KOBIETA”

Genom tiderna har kriget och dess konsekvenser drabbat kvinnor och deras familjer. Det är kvinnorna som kämpat för bevarandet av sina hem och sina barns överlevnad. Det är de som blivit utsatta för våld och våldtäkter, flykt, hunger och lidande. Ibland har de tagit till vapen för att kämpa för frihet och sina närmastes överlevnad. Det är kvinnorna som är hjältinnorna i vår utställning som visar kvinnors öden, med bidrag från 8 olika etniska grupper.

Maria Olsson, przewodnicząca Komitetu Kobiet w SIOS i Claudia Rebeggiani ze Studieförbundet w Malmö otworzyły wystawę „Wojna i zapomniana kobieta”.

UTSTÄLLNING “KRIGET OCH DEN GLÖMDA KVINNAN”

Efter Stockholm och Göteborg blev det i mars dags för Malmö att bli värd för utställningen “Kriget och den glömda kvinnan”.

Är kvinnor starkare än män? Ja, det är de! Särskilt under krig, när män slogs, dog eller fängslades, då hela ansvaret föll på kvinnor som tillsammans med sina barn kämpade mot hunger, kyla och osäker vardag. Ibland tog de själva till vapen och kämpade för frihet och överlevnad av sina nära och kära.

Maria Olsson, ordförande för SIOS Kvinnokommitté som arrangerade utställningen, säger: *”Männen uppfinnar krig och kvinnorna tar konsekvenser. Utställningen presenterar kvinnor inte som offer utan som hjältinnor”.*

Alla kvinnor som presenteras på utställningen, från bl.a. Polen, Ryssland, Ukraina, Kina, Eritrea, Italien, Serbien, har gått igenom mer än vad man kan föreställa sig.

Ostatnie wydarzenia w Zrzeszeniu Organizacji Polonijnych

27 LUTEGO OBCHODZONY JEST DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR HOLOKAUSTU

W Malmö uroczystości odbywają się w synagodze, zwsze z udziałem prominenten. W tym roku w uroczystościach wziął udział premier Szwecji Stefan Löfven, który w swoim wystąpieniu wyraził zarówno zdecydowany sprzeciw przeciw

wszelkim formom antysemityzmu, jak i ubolewanie nad faktem, że Żydzi czują strach przed atakami i powiedział: „*To jest wstyd, wstyd dla całego społeczeństwa szwedzkiego. Wstyd do którego wszyscy musimy się przyznać i uwolnić od niego*”. Na uroczystości Zrzeszenie reprezentowali: Teresa Sygnarek, Tadeusz Adam Pilat i Urszula Pilat.

Tadeusz Adam Pilat i Urszula Pilat w rozmowie z premierem Szwecji.

W DNIACH 27 LUTEGO - 6 MARCA BR. ODBYŁY SIĘ W ARŁAMOWIE „ŚWIATOWE ZIMOWE IGRZYSKA POLONIJE”

Zimowe i Letnie Igrzyska Polonijne to największe polonijne imprezy sportowe. W tym roku wzięły w nim udział 23 osoby ze Szwecji, w tym 15 osób z organizacji członkowskich Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji. Uczestnicy brali udział w zimowych dyscyplinach zimowych, takich jak narciarstwo alpejskie i biegowe, biathlon, wielobój łyżwiarski, nordic walking, igrzyska retro.

Przez kilka dni ośrodek w Arłamowie zamienił się w małą wioskę olimpijską. W ostatecznej klasyfikacji medalowej

Szwecja znalazła się na 6 miejscu wśród 16 państw. Natomiast jeśli by przeliczyć ilość zdobytych medali proporcjonalnie do ilości uczestników z poszczególnych państw, Szwecja miałaby 3 miejsce za zdobyte 5 złotych i 1 srebrny medal.

To nie był jedyny raz kiedy Kinga Hawranek triumfowała jako złota medalistka.

Najwięcej medali
zdobyli:
Kinga Hawranek
i Jerzy Walczak.
Gratulujemy!

Jerzy Walczak niósł flagę podczas uroczystej inauguracji Igrzysk.

PRZEDSTAWICIELE ORGANIZACJI ZRZESZENIA SPOTKALI SIĘ 17-19 KWIEŃNIA W KARLSHAMN NA WALNYM ZEBRANIU

W tym roku spotkaliśmy się w znacznym gronie, 25 osób przybyło na zebranie, co w proporcji do 30 organizacji członkowskich jest bardzo dobrą frekwencją.

Delegaci dyskutowali m.in. o tym jak zwiększyć ilość członków w poszczególnych organizacjach członkowskich.

✓ Do Zrzeszenia została przyjęta nowa

organizacja, Polonijna Rada Współpracy Regionalnej region Sztokholmu.

✓ Klub Kobiet Kreatywnych został reaktywowany i na nowego prezesa wybrano Edytę Szelągowską.

✓ W miejsce dawnej organizacji POCOS, Polish Olympic Club of Sweden, został założony i przyjęty do Zrzeszenia Sportowy Polonijny Klub „Orlęta”, SPKOI.

Nazwa Klubu została ustalona w porozumieniu ze Szwedzkim Klubem Olimpijskim, który ma wyłączne prawo do

używania wszelkich odmian słowa „olimpijski” oraz symbolu pięciu kółek olimpijskich. Założycielem klubu jest Janusz Szkwarek, a grupą docelową jest młoda Polonia (patrz str. 10).

Tak jak to miało miało miejsce w ubiegłym roku, zebranie zostało przygotowane pod względem logistyki i wyżywienia przez członków związku sportowego „Sawa” z Karlshamn.

Podziękowania dla Teresy, Przemka i Jurka Walczaków oraz dla Edyty Szelągowskiej.

PRACOWAŁ KOMITET ORGANIZACYJNY „DNIA POLSKI”

16 osób wzięło udział w spotkaniu organizacyjnym, na którym omówiono program „Dnia Polski”, który odbędzie się w Malmö 11 czerwca.

Już teraz polecamy zarezerwować ten dzień, sobota 11 czerwca, godz. 12 -22, Limhamns Folketshus, Linnégatan 61

KLUBOWE SPOTKANIE W PLENERZE

Klubowicze Polonijnego Klubu Dyskusyjnego „Dialog” z Malmö spotykają się w różnych miejscach i prowadzą dyskusje na różne tematy. Tradycją stały się coroczne wyjazdy do ogrodów zamkowych Sofiero w Helsingborgu.

Komunikat dotyczący obywateli RP, posiadających równocześnie obywatelstwo innego państwa

W związku z pojawiającymi się w ostatnim czasie wątpliwościami, co do zasad dokonywania odprawy granicznej przy przekraczaniu polskiej granicy państwowej przez obywateli RP z podwójnym obywatelstwem, uprzejmie informujemy, że wymóg okazania funkcjonariuszom Straży Granicznej podczas kontroli granicznej polskiego dokumentu paszportowego lub odpowiednio dowodu osobistego dotyczy wszystkich obywateli polskich.

Jeśli pomimo posiadania obywatelstwa polskiego, osoba będąca jednocześnie obywatelem innego państwa zdecyduje się na legitymowanie się dokumentem podróży wydanym przez władze tego państwa, to powinna mieć na uwadze, iż w takiej sytuacji będą dotyczyły jej przy przekraczaniu granicy RP wymogi, jakie powinni spełnić obywatele państw trzecich. Przykładowo ograniczony będzie czas dozwolonego pobytu w RP (czyli 90 dni w okresie 180-dniowym), którego przekroczenie będzie uznane za naruszenie prawa skutkujące sankcjami.

Odmienne jednak będzie traktowana osoba legitymująca się dokumentem podróży wydanym przez władze państwa trzeciego, która sama przy odprawie paszportowej aktywnie powoła się na fakt posiadania polskiego obywatelstwa. W takiej sytuacji funkcjonariusz Straży Granicznej będzie zobowiązany do traktowania takiej osoby wyłącznie jak polskiego obywatela. Zgodnie bowiem z art. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.) „obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki”. Konsekwencją powyższego będzie konieczność okazania polskiego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy.

Rekomendacje

Mając na uwadze obowiązujące przepisy i nasze dążenie do zapewnienia przekraczającym granicę sprawnej odprawy paszportowej, uprzejmie sugerujemy osobom posiadającym oprócz obywatelstwa polskiego również obywatelstwo innego państwa, a w przyszłości zamierzającym odbyć podróż do Polski, aby z odpowiednim wyprzedzeniem podjęły kroki zmierzające do uzyskania polskiego dokumentu paszportowego.

Rekomendacja, by podczas odprawy granicznej okazywać funkcjonariuszom Straży Granicznej polski dokument uprawniający do przekroczenia granicy, wynika z przepisów polskiego prawa. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.) „obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki”.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 930, z późn.zm.), „przekraczanie granicy państwowej jest dozwolone na podstawie dokumentów uprawniających do jej przekraczania.”

Z art. 4 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 268, z późn. zm.) wynika, iż - w stosunku do polskich obywateli - „dokument paszportowy uprawnia do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie ten dokument zawiera”.

Polscy obywatele decydujący się na przekroczenie polskiej granicy państwowej i okazujący przy tej okazji zagraniczny dokument podróży (paszport państwa, którego obywatelstwo również posiadają) powinni być świadomi procedur stosowanych w takich sytuacjach. Przy przekraczaniu granicy zewnętrznej państw strefy Schengen przez osobę będącą obywatelem państwa trzeciego i legitymującą się paszportem tego państwa – funkcjonariusz Straży Granicznej zamieszcza w jej paszporcie odcisk stempla kontroli granicznej, który stanowi potwierdzenie daty wjazdu na terytorium RP. Zgodnie z Kodeksem Granicznym Schengen, obywatele państw trzecich, których nie dotyczy obowiązek posiadania wiz, mogą przebywać na terytorium RP i innych państw obszaru Schengen przez 90 dni w okresie 180-dniowym, jeżeli m.in. posiadają ważny dokument podróży uprawniający do przekraczania granicy i wystarczające środki utrzymania na czas planowanego pobytu. Przekroczenie 90-dniowego okresu pobytu w okresie 180-dniowym skutkuje dla cudzoziemca poniesieniem konsekwencji naruszenia obowiązującego prawa, takimi jak np. orzeczenie grzywny w wysokości do 500 złotych, czy wpisanie jego danych osobowych do Systemu Informacyjnego Schengen dla celów odmowy wjazdu.

Jeżeli w trakcie odprawy granicznej przy wyjeździe z Polski funkcjonariusz Straży Granicznej stwierdzi, że osoba legitymująca się paszportem innego państwa nie posiada w tym paszporcie odcisku stempla kontroli granicznej poświadczającego datę wjazdu do Polski lub też przekroczyła 90-dniowy okres pobytu w okresie 180-dniowym - obowiązany jest podjąć stosowne czynności wyjaśniające, w trakcie których może okazać się, że osoba zainteresowana posiada także obywatelstwo polskie. Od tego momentu funkcjonariusz Straży Granicznej ma obowiązek traktować taką osobę wyłącznie jako obywatela polskiego. W takim przypadku nie mogą być wobec tej osoby zastosowane sankcje z powodu przekroczenia dozwolonego okresu pobytu w Polsce, jednakże będzie od niej wymagane okazanie ważnego polskiego dokumentu umożliwiającego przekroczenie granicy RP.

Linkes BilService

auktoriserad verkstad

KAMPANIA

do września
włącznie

- **Podstawowy serwis od 1.395:-**
4 l oleju, filtr oleju, filtr powietrza i 20 punktów kontroli
- **Serwis klimatyzacji 750 :-**
łącznie z napełnieniem
- **Serwis hamulców - płyn hamulcowy 750:-**
co 24 miesiąc niezależnie od przejechanych km
- **Wymiana rozrządu od 2.995:-**

- Zawsze oryginalne części
- Gratisowy transport w odl. 20 km od warsztatu
- Samochód zastępczy podczas naprawy
- Fachowa obsługa po polsku

Kvarngatan 20, ARLÖV
040 43 42 65 0735 84 33 74
pon - piątek 9 - 17, sobota 10 - 13
www.linkesbilservice.com

Znamy się na ubezpieczeniach. I mówimy po polsku.

U nas ubezpieczysz między innymi Twoje mienie, samochód, dzieci a nawet otworzysz ubezpieczenie emerytalne.
Krótko mówiąc – ubezpieczamy wszystko na czym Ci zależy.

Zadzwoń do nas i porozmawiaj o ubezpieczeniach
i o oszczędzaniu w Twoim własnym języku.

0771-58 59 08

0771-58 59 08

Folksam

Ani Mru Mru w Malmö

POLKA IKF ZAPEWNIŁA NAM PO RAZ KOLEJNY
WSPANIAŁĄ ZABAWĘ, ORGANIZUJĄC WYSTĘP
KABARETU „ANI MRU MRU”
W NOWYM PROGRAMIE PT. SKURCZ

NIESZABLONOWE ŻARTY

Trzech aktorów na scenie, z minimalną scenografią, pokazało po raz kolejny, że są kabaretem z najwyższej półki. Aktualny humor, cięty i zaskakujący.

Skecz „Studniówka”, w którym dyrektor szkoły ma się nauczyć tańczyć poloneza, a w końcu aranżowana jest składanka polonezo-oberkowo-kujawiakowo-mazurowa, był niesłychanym popisem ekwilibrystycznym Michała Wójcika kabareciarza i mima w jednej osobie.

Z kolei Marcin Wójcik, założyciel kabaretu „Ani mru mru”, który mówi, że ma mandat do żartowania z otaczającej nas rzeczywistości, pokazał nam w Malmö duży wachlarz zdolności satyrycznych. Już chociażby sama wymowa słowa „Malmö” w jego wykonaniu wywoływała chichot na sali.

Marcin zaskoczył nas także swoim numerem na bis, wykonując swoją wersję piosenki Franka Sinatry „My way”:

*Im więcej znam, estrad i scen
im dłużej bawię się w rozśmieszanie
i im bardziej wiem,
że liczy się ostatni tekst w całym programie,
numer na bis, kropka nad i
finalna myśl, panowie panie:
Ważne jest to, co słyszy widz, ...na pożegnanie!*

Publiczność nie miała ochoty na pożegnanie po 2-godzinym spektaklu, ale dopiero po zapowiedzi bliższego spotkania z artystami pozwoliła im zejść ze sceny. Do artystów ustawiły się tłumy, żeby dostać autograf lub zrobić sobie pamiątkowe selfie.

NIEZAWODNA POLKA IKF

Możliwość obejrzenia kabaretu „Ani mru mru” zapewniła nam POLKA ikf już po raz drugi (pierwszym razem w 2011 roku) ale lista kabaretów i spektakli, które mogliśmy oglądać dzięki tej organizacji jest długa. Paraniormalni, Roma i Julian, Kabaret pod Wyrwigroszem, Kabaret Moralnego Niepokoju, Klimakterium i wiele innych oraz liczne, okolicznościowe zabawy.

POLCE ikf życzymy wytrwałości w działalności kulturalnej, z której zysk przeznaczony jest na cele charytatywne, a my czekamy już na zapowiedzianą następną imprezę we wrześniu. Koncert Andrzeja „Piaska” Piasecznego wraz z zespołem. Brawo POLKA ikf!

Tekst TERESA SYGNAREK Zdjęcie MICHAŁ DZIECIASZEK

Ränd polsk kabaré i Malmö

Organisationen POLKA ideell kulturförening såg till att polacker i Malmö kunde se den kända polska kabarén “Ani mru mru”. Listan över kabaréer och teatrar vilka vi har kunnat se tack vare POLKA ikf under de senaste åren är mycket lång. Genom att delta i föreställningar som anordnas av denna organisation har publiken både roligt och är medveten om att intäkterna från biljettförsäljningen är öronmärkta för välgörenhet. Bravo POLKA ikf!

TANDKLINIK VÄSTRA HAMNEN

Undersökning
inkl. 4 röntgenbilder
samt kostnadberäkningar

kr 390,-

Få en elektrisk tandborste gratis!

Thomas Lowerton
Läkarhuset

Thomas Lowerton
Isbergs Gata 1, Dockan, Malmö
Öppet:
Mån-Fre: 8-20, Lör: 9-15

tel. 40 611 41 46
office@thomaslowerton.se
Gilla oss på Facebook!
facebook.com/thomaslowertonse

20 LAT DOŚWIADCZENIA W POLIGRAFII

GRAPHICHOUSE®

drukarnia offsetowa

ul. Zyndrama 2 Maszkowice 26
71-024 Szczecin, Polska
tel. +48 91 483 46 76
ghouse@ghg.pl
www.ghszczecin.pl

Od ponad 20 lat realizujemy potrzeby naszych Klientów zarówno polskich jak i zagranicznych. Dzięki nabytemu doświadczeniu z powodzeniem realizujemy nawet najbardziej nietypowe zlecenia. Nowoczesny park maszynowy umożliwił skrócenie czasu realizacji zamówień do niezbędnego minimum przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów jakości.

Zapraszamy do współpracy.

wizytówki - ulotki - teczki - foldery - katalogi - kalendarze - plakaty - banery - naklejki

Pełna oferta na
www.ghszczecin.pl

 dołącz do nas

TRANSPORT LOTNISKOWY FLYGTRANSPORTER

Malmö Centrum ↔ Malmö Airport

Do wszystkich odlotów i przylotów - Till alla avgångar och ankomster

★
Autoryzowany przewoźnik
linii WizzAir

★
Auktoriserad WizzAir
flygplatstransfer

Bilety zamawiaj
na stronie www.wizzair.com
lub u kierowcy +46 762 746 043
lub mailem: bussbogdan@hotmail.com

*Promocyjne ceny dla grup 5+
Przyjmujemy także inne zamówienia*

Boka biljetter
på www.wizzair.com
eller hos chauffören +46 762 746 043
eller via mail: bussbogdan@hotmail.com

*Kampanjpriser för grupper 5+
Vi tar också emot andra beställningar*

AT TANDLÄKARPRAKTIK

Okazja
250 kr za
pierwszy
przeгляд

Nowo otwarta stomatologia AT Tandläkarpraktik, na ul. Kronborgsvägen w Malmö,
zaprasza nowych pacjentów do korzystnej oraz estetycznej opieki stomatologicznej.
Nowy pacjent płaci 250 kr za pierwszy przeгляд. (zdjęcia oraz konsultacja stomatologa)

Skontaktuj się z nami pod numerem: 040-918720 lub
(rozmowa w języku polskim) pod numerem: 073-9279091

Mówimy w języku polskim, szwedzkim i angielskim.

Zapraszamy!

Kronborgsvägen 3D, 217 42 Malmö